

BEATVS uir qui n̄ abijt in consilio impior. & in
uia peccator n̄ stetit. & in cathedra pestilentie n̄
sedet. Sed in lege dñi uoluntas ei. & in lege ei me-
ditabit die ac nocte. Et erit tanq̃ lignū qđ plan-
tātū ē secus decursus aquar. qđ fructu suū da-
bit in tēpore suo. Et foliū ei n̄ defluet. & om̃a
q̃cūq; faciat p̃sperabunt. Non sic impij n̄ sic. s; tamq̃
pulsis quē picit uent⁹ a facie t̃p̃. I deo n̄ resurgit
impij in iudicio. neq; peccatores in cōsilio iustor. & in nou
tēpore uultor. & iter impior pibit. **P̃s d. v. d.**

VARE fremuerunt gentes. & ppli meditati s̃ inania.
Miserunt reges t̃p̃. & principes ducen⁹ in unū adūsus
dñm. & adūsus xpm ei. Dirumpam uincula eor. & p̃cia
m̃ anob iugū p̃sor. Qui habitat in celis iridebit eos.
Dñs subleuabit eos. Et loquet̃ ad eos ira sua. & in su-
rore suo t̃urbabit eos. Ego autē cōstituit sū rex ab eo
sup syon monte sc̃m ei. p̃dicans p̃ceptū ei. Dñs dicit ad me
fili m̃ es tu. ego hodie genui te. Postula a me & dabo
t̃ gentes hereditatē tuā. & possessionē tuā t̃mino t̃p̃.
Reges eos in iuga ferrea. tamq̃ figuli cōfringet eos. Et n̄
reges intelligite. erudimini q̃ iudicatis terra. Serui
te dño in amore. & exultate ei cū tremore. Apphen-
dite disciplinā neq̃ndo irascat dñs. & peccatis de uia
uista. Cū exarserit in breui ira ei. beati om̃s qđ fidē

Dñe qđ multiplicasti s̃ qđ t̃bulant me. **P̃s d. v. in eo.**
Multi insurgunt adūsū me. Multi dicūt anime
mee. n̄ ē salus ipsi in dño ei. Tu autē dñe suscep-
tor m̃ es. gl̃a mea & exaltatiō cap̃ meū. Voce mea ad
dñm clamaui. & exaudiū me de monte sc̃o suo.
Ego dormiui & soporati sū. & exurrexi. qz dñs susce-
pit me. Non timebo milia ppli circūdantis me.
exurge dñe saluū me fac dñs m̃s. Qm̃ tu percussisti
om̃s adūsantes m̃ sine causa. dente peccator
t̃ uisti. Dñe ē sal⁹. & sup pplm̃ tuū benedictio tu.
Cū inuocare exaudiū me dñs iusticie mee. **P̃s d. v.**
in t̃bulatione dilatasti m̃. Miserere mei. & ex-
audi orationē meā. Filii hominū usq; qđ graui
corde. ut qđ diligētis uanitatē & qđ t̃mis in daciū.
Et scitote qm̃ iustificauit dñs sc̃m suū. dñs exaudi
et me cū clamaui ad eū. Irascimini & nolite
peccare. qđ dicitis in cordib⁹ uris. & in uerbis uris
apungimini. Sacrificate sacrificiū iusticie & spate

patens ē gutt⁹ eor. linguis suis dolose agebant. ui-
dica illō dñs. Decidant acogitationib⁹ suis. sedm̃ mul-
titudine impietati eor. expelle eō. qm̃ irritauerūt te
dñe. Et letent om̃s qđ sperant in te. in cōt̃nū exultab⁹
& habitabis in eis. Et gl̃abunt in te om̃s qđ diligēt nom̃
tuū. qm̃ tu benedixisti iusto. Dñe ut scuto bonę uolun-
tatis tue coronasti nō. **P̃s d. v. d.** **P̃s d. v. d.**

Dñe ne in furore tuo arguas me. neq; in ira tua corri-
pias me. Miserere mei dñe qm̃ infirm⁹ sū. sana me dñe qm̃ t̃bata
fossa mea. Et anima mea t̃bata ē ualde. & tu dñe usq; qđ
conuere dñe & eripe animā meā. saluū me fac p̃p̃t m̃.
sedam tuā. Qm̃ n̄ ē in morte qm̃ memor sit tui. in inferno
aū qđ fitebit t̃. laboraui in gemitu meo. Lauabo p̃singū
lā nocte lectū meū. lā cōmis mei strātū meū rigabo.

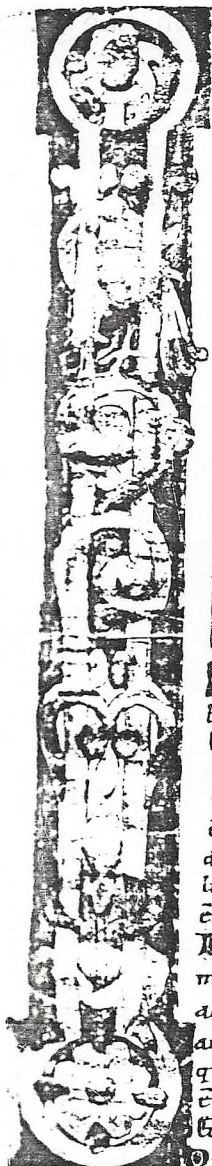
Turbat ē a furore ocul⁹ m̃s. in uertici uis om̃s inimicos
meos. Discedite a me om̃s qđ opamini iniquitatē. qm̃ exaudi-
ū dñs uocē flet⁹ mei. & exaudiū dñs deprecationē meā.
dñs orationē meā suscepit. Rubescant & t̃bent uehe-
mēt om̃s inimici m̃. cū tant⁹ & erubescant ualde uelocit̃.

Dñe dñs m̃s in te speraui. saluū me fac ex om̃ib⁹. **P̃s d. v. d.**
p̃sequētib⁹ me & liba me. Neq̃ndo rapiat iſleo animā
meā. dū n̄ ē qđ redimat neq; qđ saluū faciat. Dñe dñs m̃s
si feci istud. si ē iniquitas in manib⁹ m̃is. Si reddidi retribu-
entib⁹ in mala. decida merito ab inimicis mei inani-

Persequē inimic⁹ animā meā & cōphendat. & cōule & intra
uitā meā. & gl̃am meā in pulucre deducat. Exurge
dñe in ira tua. exaltare in finib⁹ inimicor meor. Et ex-
urge dñe dñs m̃s in p̃cepto qđ mandasti. & synagoga po-
puloz circūda te. Et p̃p̃t hanc mat̃ū regredere dñs
iudicat pplōs. Iudica me dñe sedm̃ iusticiā meā. &
sedm̃ innocentia meā sup me. Consumet neq̃cia pecca-
tor. & diriget iustū seruā corda & renē dñs. I iustū adu-
torū meū ad nō. qđ saluū fac recto corde. Dñs iudex
iust⁹ fortis & patens. nūqđ irascet p̃singulō die. Hui⁹ sū
si fueritis gladiū suū uibraui. arcū suū tendendū & pa-
raui illud. Et in eo paraui uasa mortis. sagittas suās ar-
dentib⁹ effeci. Ecce parturit iusticiā & cōcepit dolorē.
& peperit iniquitatē. acū apuit & effodit eū. & in cū d̃ in fo-
ueā quā fecit. Conuertit dolor ei in capē. & in uicē ipsi
iniquit̃ ei descendit. Confitebor dño sedm̃ iusticiā ei.

P̃s d. v. d.
p̃salla nōi dñi altissimi. **P̃s d. v. d.**
Dñe dñs n̄r qua admirabile ē nom̃ tuū in uniuersa t̃ra.
Qm̃ eleuata ē magnificētia tua sup celō. Exore in

Letter 175 4 for 141 recte
218/38.

IN NOMINE DNI.
INCIPIT LIBER
GENESIS.

ET TERRAM; TERRA AUTEM
erat inanis; y uacua et tenebre erant
sup faciem abyssi; y sps di ferebatur
sup aquas. Dixitq; ds. fiat lux et facta
est lux et uidit ds lucem qd eet bona et
diuisit lucem ac tenebras. Appellauitq;
lucem diem; y tenebras noctem. factuq;
est uespere y mane dies unus.

Dixit quoq; ds. fiat firmamentum in
medio aquarum; y diuidat aquas ab
aquis. Et fecit ds firmamentum; diuisitq;
aquas que erant sub firmamento ab his
que erant sup firmamentum. Et factum
est ita. Vocauitq; ds firmamentum celum.
Et factum est uespere y mane dies secundus.

Dixit uero ds. congregentur aque que
sub celo sunt in locum unum; y appareat

arida. factuq; est ita et uocauit ds aridam; terram.
y congregatonesq; aquarum appellauit maria. Et uidit
ds qd eet bonum. y ait. berminet terra herbam uirentem
et facientem semen; y lignum pomiferu faciens fruc
tum iuxta genus suum cuius sem in semetipso sit
sup terram. Et factum est ita et producit terra herbam uiren
tem y afferentem sem iuxta genus suum; lignumq;
faciens fructum; y habens unumq; seminem sedm
speciem sua. Et uidit ds qd eet bonum. factuq; est
uespere y mane dies tertius.

Dixit autem ds. fiant lumina
ria in firmamento celi; y diuidant diem ac noctem; y sint
in signa y tempora y dies y annos; ut luceant in firma
mento celi; y illuminent terram. Et factum est ita. fecitq;
duo luminaria. luminare maius; ut pteet diei; y lumi
nare minus; ut pteet nocti; y stellas; y posuit eas in fir
mamento celi; ut lucerent sup terram; y pteent diei ac
nocti; y diuiderent lucem ac tenebras. Et uidit ds qd
eet bonum. factuq; est uespere y mane dies quartus.

Dixit etiam ds. producant aque reptalia anime uiuenti
et uolantia sup terram. sub firmamento celi. Et creauitq; ds
cetera quadra y omne anima uiuentem; atq; motabile

quam producant aque in species suas; y omne
uolantia sedm genus suum. Et uidit ds qd eet bo
num. benedixitq; eis dicens. fructus y multipli
camini; y replete aquas maris; auesq; multipli
centur sup terram. Et factum est uespere y mane dies quintus.

Dixit quoq; ds. producat terra animam uiuentem in ge
neris suo; y uimta y reptalia y bestias terre sedm spe
cies suas; factuq; est ita et fecit ds bestias terre sedm
species suas; y uimta y omne reptale terre in gene
re suo. Et uidit ds qd eet bonum. y ait. faciamus ho
minem ad imaginem; y similitudinem nram; y pstat
piscibus maris; y uolantibus celi; y bestis; uniusq;
creature terre omniq; reptali qd mouetur sup terram.
Et creauit ds hominem ad imaginem sua; ad imaginem
di creauit illum; masculu y femina creauit eos. Bene
dixitq; illis ds. y ait. fructus y multiplicamini; y re
plete terram; y subiecte eam; y dominamini piscibus
maris; y uolantibus celi; y uniusq; animantibus que mo
uentur sup terram. Dixitq; ds. Ecce dedi uob omnem
herbam afferentem sem sup terram y uniusq; ligna
que habent in semetipsis seminem generis sui; ut sint
uob in escam; y cunctis animantibus terre omniq; uolueri
celi; y uniusq; que mouentur in terra; y in quibus est ani
ma uiuentis; ut habeant ad uescendum. Et factu est ita.
viditq; ds cuncta que fecerat; y erant ualde bona.
Et factum est uespere y mane dies sextus.

Igitur perfecti sunt celi y terra y omnis ornatu eor; com
pleuitq; ds die septimo opus suu qd fecerat; y requieuit
die septimo ab uniuerso ope suo qd parauerat. Et bene
dixit; dies septimo; y sanctificauit illu; quia in illo ces
sauerat ab omni ope suo qd creauit ds ut faceret.

Iste generationes celi y terre quando create sunt in
die quo fecit dnus celum y terram y omne uirgutu
agri ante quam oriretur in terra omneq; herba
regionis prius quam germinaret. Non enim plue
rat dnus ds sup terram; y homo n erat qui operaretur terram;
sed fons ascendebat terra; irrigans uniuersam sup faciem
terre. Formauit igitur dnus ds hominem de limo terre
et inspirauit in faciem eius spiritaculu uitae; y factus
est homo in animam uiuentem.

Plantauerat autem dnus ds paradysum uoluptatis apn
cipio; in quo posuit hominem que forma uerat.
Adduxitq; dnus ds de humo omne lignum pulchru
uisu; y ad uescendum suaue lignum etiam uitae in
medio paradysi; lignumq; scientie boni y mali.
Et fluuius egrediebatur de loco uoluptatis ad irri
gandum paradysu. Qui inde diuiditur in quatuor
capita. Nomen unius phison; ipse est qui circumit omne
terram euilach; ubi nascitur aurum; aurumque terre illius
optimu; ibiq; inuenitur dbellium; y lapis onichiu.
Et nomen fluuii secundo geon; ipse est qui circumit
omnem terram ethiopie; homi u fluuii terti tygris.
Ipse uadit contra assyrios; fluuius autem quartus ipse
est eufrates.

Uult igitur dnus ds hominem y posuit eum in paradysu uo
luptatis; ut operetur; y custodire illum; pceptiq;
edicens. De omni ligno paradysi comede; de ligno
autem scientie boni y mali ne comedas. In quo eamq;
enim die comederis cecero; morte morieris. Dixit
quoq; dnus ds. Non est bonu te hominem solu; faciam

29 x 19,5 cm

M. R. James, A Descriptive Catalogue of the Latin Mss. in the J. R. Library
at Manchester 2 (1921)

RIncipit Prologus prime eptle
Pauli ad romanos.

ROMANI SUNT PARTI

ITALIE. Hic praevenit suis
A falsis apłis. 7 sub nomine dñi nři ihu
xpi in lege. 7 pphas erant induci. Hos
reuoat apłs. ad uerā euangelicā fidē
scribens a sabathenis. Expt. 21.

Incipit prima epistola Pauli
ad romanos.

AULVS SERVVS XPI

IHV VOCATVS APLS. SEGRE

gatus in euangliū dī. qđ ante pmi
serat pphas suos in scripturis scis
de filio suo. qui factus ē et ex semine da
uid scđm carnē. qui pdestinatus ē fili dī in
uirtute. scđm spm scificationis. ex resur
rectione mortuū ihu xpi dñi nři. p quē acce

pitur grām et aplatū ad obediendū fidī in omib; gentib;
pñōe ei. in quib; estis 7 uos uocati ihu xpi. omib; qui sunt
sone dilecti dī. uocati scis. Grā uobis et pax a dō patre nřo
et dño ihu xpo. Primū qui de grās ago dō meo pñm xpm
p omib; uobis. quia fides urā annuntiat in uniuerso mun
do. Ictis enī michi ē dī. cui seruo in spū meo. in euaglio filii
ei. qđ sine intermissione memoriā urī facio semp in oratio
nib; meis. obsecrans si quomodo tandē aliquando pspere
uer. habea in uoluntate dī ueniendi ad uos. Desidero enī ui
dere uos ut aliquid impat. uobis grē spiritualis adfirmari
dos uos. id ē simul consolari in uobis p eam quē in uice ē fidē
urām atq; meam.

Nolo enī uos ignorare frs. qđ sepe
pposui uenire ad uos. 7 prohibuit sū usq; adhuc ut aliqū
fructū habea in uobis. sic 7 in ceteris gentib;. Grecis ac
barbaris. sapientib; 7 insipientib; debitor. sū. ita qđ
in me pñm ē 7 uobis qui rome estis euangelizate. Non
enim erubescō euangliū dī uirtutis enī dī ē in salutem
omī credenti. iudeo primū 7 greco. iusticia enī dī in eo
reuelat a fide infide. sic scriptū ē iustus aū ex fide uiu.

Reuelatur enī ira dī de celo sup omēm impietate 7 in
iusticiā hominū ex q ueritate dī in iniusticiā detinet.
qđ dñi nři ē manifestū ē illis. Dñs enim illis manifest
auit inuisibilia enī ipsius creatura mundi. p ea q

faciant ea quē non conueniunt. Repletos omī iniquitate. malitia.
fornicatione. auaritia. nequitia. plenos in uicia. homicidiis. con
tentione. dolo. malignitate. susurrones. detractores. dō odibiles. ē
tumorosos. supbos. elatos. inuidentes. malos. parentib; n obedi
entes. insipientes. in cōpositos. sine affectione. absq; federe. sine
misericordia. Qui cū iusticiā dī cognouissent. n intellexerūt. quō qui
talīa agunt. digni sunt morte. n solum qui faciunt. s; 7 qui con
sentunt facientibus. Propt qđ inexcusabilis ē o homo omīs
q iudicatur. bi q enī alterū iudicatur. te ipsū condēpnas. eadē enim
agis quē iudicatur. Scimus enī quia iudiciū dī ē scđm ueritatē.
in eo q talia agunt. Existimas autē hoc o homo q iudicatur eos qui
talīa agunt. 7 facis ea. qā tu effugies iudiciū dei. An diuitias
bonitatis ei 7 patientie 7 longanimitatis cōtempnis. Ignoras quō
benignitas dī ad penitentia te adducit. Scđm autē duritia tua
et cor inpenitens. thesaurizat tibi irā in die ire 7 reuelationis ius
ti iudicii dī. q reddet unicuiq; scđm opa ei. His qđe qui scđm
patientia boni opis. glām 7 honore et incorruptionē querentib;
uicā etiam. his autē qui ex contentione. 7 q n ad desunt ueritati.
credunt autē iniquitati. ira 7 indignatio. tribulatio 7 angustia in om
nē animam hominis operantis malū. iudei pñm 7 greci. Glā aū
et honor 7 pax omī operanti bonum. iudeo pñm 7 greco. Non
ē enī psonarū acceptio. apud dñm. Qui cūq; enī sine lege pecca
uerunt. sine lege 7 pibunt. et q cūq; in lege peccauer. p lege iudi
cabitur. Non enī auditores legis iusti sunt apd dñm. s; factores
legis iustificabunt. Cū enī gentes quē legē n habent natura
lī ea quē legis sunt faciunt. huiusmodi legē non habentes. ipsi s
sibi legē q ostendunt opus legis scriptū in cordib; suis. testimo
niū reddente illis conscientia illor. et int se inuicem cognatio
nū accusantium. aut etiam defendentium. in die cū iudicabit
dñs occulta hominum. scđm euangliū meū. pñm xpm. Si autē
tu iudeus cognominaris. 7 req̄scis in lege 7 glāris in dō et nos
ti uoluntatē ei. 7 pbas utiliora instructus p lege. cōsidis te ip
sum ducē ēē cecor. lum cor q in tenebris sunt. et uiderē in si
pientiū magistrum infantū. habentē formam scientie. 7
ueritatis in lege. Qui g alij docet. te ipsum non docet. Qui
p dicit n firmandū furar. q dicit n mechandū mechatis. qui
abominaris idola sacilegiū facis. qui in lege glāris ppuarica
tione legis dñm inhonoras. Hom enī dī puos blasphematis. int gen
tes. sic scriptū est. Circūcisio qđe pdest. si legē obseruas. sin autē
p uaricator. legis sis. circūcisio tua pputium facta ē. Si g ppu
cium iusticias legis. iustodiat. nonne pputium illi in circūci
sione reputabit. et iudicabit qđ ex natura ē pputium legem.
consumans te q plures tam reuēcutionem p uaricator. legis ei.

Latin 17s 5 / 1000
212/88

mittere sup̄ t̄ram non parē. turbisq; dicit. quod
faciem celi cognoscere. tēpora nō intelligere. et
quos monet ut dū in uia essent reconciliarent ad
uersario. ne reclusi n̄ exirent donec nouissimū qua
drantem redderent. XIII. Cū ei enunciatum
esset galileos occisos. monet agenda penitentia. pa
rabolam ficulnec sub iungens. quā dñs cū infrue
tusum uellet excidi. cultor statim postulauit eū
mulierem annis x. et vii. curā creuisset indignan
tem archisynagogū increpat. unde similitudinē
grami synapis sub iungit. et quo arbor maior hōc
ribus nascit. et fermenti quod absconditū mulier
infarina. et ut introcat pangustum ostiū. nec iuda
tur. pharisei ei dicentib; qd herodes eū uellet occi
dere. dicit eū uulpē. et pphā ex hietm n̄ p̄ire. et
increpat hierusalem. XVII. Sabbatis curat hy
dropicum. discubendi dat ordinē. inuitantē hor
tatur paupes pascere. similitudinē iungens homi
nis. qui excusatus inuitantē. cecus. claudos. debiles
uocauit. et turbas de placis orat omne afflictionem
p̄par se relinquendā. parabolā ponens turri edifi
care uolentis. et regis. xv. Sal fatiatū esse non
debere. murmurantib; phariseis de conuiuio pas
torum. dat similitudinē pastoris p̄p̄t una ouem.
nonaginta nouē relinquentis. et mulierē quē una
dragmam p̄ditam inueniens gaudet. et hominē
qui duob; filiis suis substantiam diuisit. ex quibus
unus p̄dige egit. p̄quo uiculus occidit. de dispen
satione p̄digo. qui sapienter fecit. iudeo exemplis hor
tatur opandū et deridentē eū phariseos increpat
legem et pphās usq; ad iohannē dicentē. ac mechari
eū ostendit. qui suā dimissa alterā accepit uxore.
et ab alio dimissam. ducit. xvi. Parabolam de di
uite et lacharo. et nec minimū de credentib; scanda
lizando. atq; omnia accepta fr̄i remittenda et qd
fides ut granum synapis transserat arbore mori
in mare. seruiciū qd debitu exhibendū. x. Lepsi
curantur. ex quib; unus reuersus. ihm sequatur.
gr̄as agens dō. intra nos ēē regnū dī. regnū aut
ipsum iuxta exemplū nos vlt loth subitū uenire
ac tunc aliu assūmē. talitū relinquit. ubi fuerat
corpus. illic aqulē. similitudinē uidue rogantis.
iudicis iniqui. et duorū in tēplo orantū et infantes
non phibendos. similitudo diuitis et camelī facili
et foramen acus transiit. et omnia hie relinquenda.
XVII. Cū discipulis aduentura sibi indicaret. cecū
mendicantē curauit. lachē collaudat dimidiā
substantiā paupib; offerentē. et similitudinē de
eo qui x. natus. curus ad regnū seruus suus distribu
it. et de exilio eorū qui cum regē recusauerunt.
sup̄ pullū asine sedit. et sup̄ hierim fluit. et uen
tura ei p̄dicit. ibi de templo mensas euerit. et
uidentes columbas cecit. phariseos interrogan
tes in qua potestate hēc faceret. de baptismo io
hannis interrogat. parabolam sub iungens eius.
qui eū misisset seruos ad uinea. postea filium
misit. et de lapide edificantib; reprobato. XVIII.
Temporū de tributo respondit de muliere
que vii uiros habuit. addit de se interrogans

ipse dñm dicat et monet ascribis cauendū
viduam laudat. quē in donario duo minuta
misit. de templi structura. et de futura ple
cutione. et de exitu hierim et sine sēi. et aduen
tu xpi in maiestate. et similitudinē ficulnec. et
monet uigilandū. XVIII. De abimoy die ad
ppinquantē ludas demone replet. de tradendi
tempus pecunia sibi pmissa. et discubentib; se
cum discipulis sacramentū panis et calicis ostendit.
ac traditōre designat. certantib; de gradu cū pre
fecit. qui ministrat et seruo dicit qd eū esset nega
turus. ac monitis discipulis ut uendito uestimento
emant gladiū. Iergit ad montē oliueti. cui eū opus
set. discipulos ex eam dormientes. xx. Ante ec
dent iuda uenit turba et osculo tradit xpe. et serps
auriculam seruo absedit. ducto ihu ad domum
principis sacerdotū. serpus ibi ter negauit xpe de
ludatur interrogat a iudeis a pilato et ab herode. ac
tunc in amicitia pilat et herodes rediit. barra
bas dimittit. et ihe iudeis suffigendus tradit. qui
plangentib; cū mulierib; ut se se magis plangerent.
dixit. et in latrones fixus accit potū accepit. tū
lo rex designat. a quo unus ex latronib; credens ad
paradysum ducit. ab hora sexta usq; ad nonā dies
obscuratus ē. et ihu spū emittentē uelum templi
scissum ē. quib; uisus centurio et qui adorant dñm
magnificant. ioseph postulat corp et sepelit. qd mu
lieres relinquentes n̄ inueniunt. xxi. Nunci
ant mulieres angloz uisionē. nec credunt discipuli
euntē duo ad castellū. in panis fractione xpm ag
noscunt. et reuersi discipulis indicant. quib; ihe appa
ruit. et plagas non credentib; ostendit. ac p̄sēt ac fa
uon edendū accepit. alloquit aplos. et cor eorū apert
ad intelligendū qd hoc compati oportuerit. et illa
essent donec en eos ueniret iurē amonuit. tunc bene
dixit eos et recessit. reliquitq; lau
stantes dñm in templo.

Explicit eleneus Sedm luc.

q. o. x. v. a. m. a. y. s. f. a. m. y. l.

et conati sunt ordinare narratio

non quē in nob complete sunt re

non. sicut tradiderunt nob qui ab

intio ipi tradiderunt. et ministri fuerit sermo

nis. uisum ē et ad secuto a principio omnib;

diligent ex ordine et ubi scribere optime the

ophic. ut cognoscat eor uerboz. de quibus eruditus

et ueritatem. .l.

ut in diebus herodis regis iudee sacerdos
quidā nomine hacharias de uice abia. et
uxor eius de filiabus aaron. et nom eius elisabeth.
frat aut iusti ambo ante dñm. incedentes in om
nibus mandatis. et iustificationib; dñi sine quere
la. et non erat eis filius. et qd esset elisabeth sterilis.
et ambo p̄cessissent in dieb; suis. factum ē aut eū sacer
doto fungeret hacharias in ordine uisus fuit ante de
um. sedm consuetudinē sacerdotū. forte exiit ut in
censtum poneret ingressus in templū dñi. et omnis
multitudo erat ppli. orans foris hora inecnsi. Appa
ruit aut ille angls dñi. stans ad dext̄as altaris inecnsi.

M. R. James, A Descriptive Catalogue of the Latin Mss. in the John Rylands Library at Manchester 2 (1921)

cf. Haag, BR 130 E 9

NT an Alsbury 29 x 19.5 cm

Venerabilis episcopus in alterius episcopi potestate
ad promotionem ministerii accedere
Nullus episcopus presumat eum in ministerio
ex alia punga audeat ad aliam transgre-
di. & ad promotionem ministerii aliquis
in ecclesiis ordinare. licet consensu unde
ante prebere nulli nisi tunc tamen episcopi
tanti. quia ceterorum quicquid sit episcoporum roga-
tione adveniat. & sic ad actionem ordina-
tionis accedat. Si in nullo uocante.
in ordinato more depperet. super ali-
quibus ordinationibus & ecclesiasticis ne-
gociis ad eum in pertinentibus componendis.
irritaque quod ab eo geruntur existant.
preu in compositum motum sui. & in ordina-
tionibus audax subeat ulgione exhi-
dignatur a seculo calio. Neque alius re-
gum iudicet inuadere ad preter-

Siquis episcopus cum ad alium eum. Ex d. n. m. p. xvi.
primamente audax inuadere & in sua
ecclesia ordinare reprobauerit non censu-
ente episcopo a quo discessit huiusmodi gregule man-

Ad cognitionem nostram examinis gabrenen-
sis diuini relictum putat de quibus dicitur
sua ecclesia. clis quorum diuini ad preteritum duo
ad laicorum ministerium consecrarentur. episcopi
eorum oculorum dolore detentis. per unum
manum suam super hostiam posuisse. &
per iniquitatem illi ecclesiasticum ordinem
benefactionem dedisse. & licet propter
tantam presumptum audax poterit
accusari iudicio presentari dampnari. si
adhuc in corpore positus non fuisset mor-
tus uocacione preuentus. sed quille exami-
ni diuino relictus est humano iudicio
accusari non potest. in quo super sit. & ab eo
non consecrationis titulum. sed ignominie
positus et logium preceperit. nec sibi licentiam
talis usurpago faciat. decreuimus ut
quod ad doctorem. & leuitico ordinis quem per
uerse ad episcopos depositum. & iudicio
ab utantur. Tales enim merito iudicantur
remouendi. quia prae uentis est inuiti.

apud ordinatio huiusmodi iura com
 probet. denique iudicis illicitis ordinatio
Relationos iuribus. ex. ^{Epistola iuribus iuribus} ^{et severis}
 dilectionis iuribus. & gestorum series
 plenius intimavit gaudendum offi
 ensis ecclesie sacerdotis et statuta cano
 nicum acriter precepta ordinatio illicita
 perpetrasse quibus illi tota penitus
 auferri preceptum potestatem. Scripsim
 enim ad severum fratrem & coepiscopum nostrum.
 ut si necesse fuerit. ipse iussu dicta
 ecclesia considerat patrum regulis. huius
 gat officio quod ille abusus est cuius est ita
 ut iniquitate ab eodem se pueri. ab
 ecclesiasticum ministerium sunt remoti.
 de episcopo quoque quidam. presbiterum suum. presbiterum unum

Ad hoc potestatem quod in preceptum quod opus
Significat preceptum se ordinatio. ^{Ex et alcedonensi.}
 cent ordinatio. & sub precepto redege
 rit spiritus sancti gratiam quam non potest uendi ordi
 naueritque preceptum episcopum. aut presbiterum.
 aut diaconum. si quolibet ex his quod co
 numerant in clero propter periculum sub
 iacebit. & quod ordinatus est nichil ex hac
 ordine proficiet. sed alienus sit ad igni
 tatem. Significat mediator datus accepti
 existerit. si quidem deus fuerit propter quod
 decidat. si uero monachus aut laicus
 anathematizetur. Immo etiam sit a lingua
Sed nonnulli quidam iudicium. ^{Ex et alcedonensi.}
 mox quod de prima ex ordinatio
 non accipiunt. & tam sacros ordines

Lotus 17s 42 recto fex Treto
218/16

17 42 218/16

G Item sermo sancti augustini epi de ascensione dñi .
Iohannis dñi nři ihu xpi. resurgendo & ascendendo completa est. Resur-
rectione ipsius pasche dominice celebrauimus / festus nob̄ dies uterq; . Ideo enī
resurrexit . ut nobis exemplū resurrectionis ostenderet / & ideo ascendit . ut nos
desup̄ protegeret; . Habemus ergo dñm & saluatōrē nřm ihm xpm . prius penden- . 11.
tem in ligno / nunc sedentem in celo . Prius nřm dedit . cū penderet in ligno /
collegit quod ēmit . cū sedet in celo . Cum enī om̄s collegit quos un̄ q; p̄p̄ora
colligit / infine temporis ueniet . Quomodo scriptū est / V̄s manifeste ueniet . Non
quē admodum primū uenit occultus / s; sicut dictum est manifestus; . Occultum enī . 111.
oportebat . cum uenire ut iudicaretur / manifestus autē ueniet ut iudicet . Si enī
prius manifestus ueniret . iudicare manifestū quis auderet . Quandoquidē dicit
apostolus paulus / Si enī cognouissent . nūquā dñm gl̄e crucifixissimū . Sed si ille n̄
occideretur . mors non morreretur . Trophēo suo diabolus est uictus; . Exultauit enī . 1111.
diabolus . quando hominē primū seducendo deiecit in mortē . Seducendo primum
hominē occidit . occidendo nouissimū . primū deliquit p̄didit . facta est uictoria . In
ihū xpi . cū resurrex̄ & ascendit in celū / & impletū est quod audistis cū apocalypsis legeret .
Veni leo de tribu iuda . Ipse leo uictus est . ipse agnus occisus est . Agnus p̄p̄t innocentia .
leo quia inuictus . Agnus quia mansuetus . leo p̄p̄t fortitudinē . Et iste agnus occisus .
morte sua uicit leonē . qui querit quem deuoret; . Victus ē etiam diabolus leo / fer- . v.

tate non uirtute. Apostolus quippe ait petrus. Vigilate. ne quis aduerfus tenta-
tiones. quia aduersarius inquit uester diabolus circuit. querens quem deuoret.
Sed quomodo circuit dicit. sicut leo rugiens circuit. querens quem deuoret. Quis non
incurreret indentibus leonibus huius? nisi uicisset leo. de tribu iuda. Contra leonem leo.
contra luum agnus. Exulta uero diabolus quando mortuus est xps. & in ipsa morte
xpi. est diabolus uictus. Tam quia in muscula escaam accepit. gaudebat ad mortem quasi
propositus mors. A quo gaudebat. inde illi tensa est muscula diaboli. Crux dñi esca.
qua caperetur mors dñi. Et ecce surrexit dñs nŕ ihc xps. Ubi est mors. qui pependit in
ligno. ubi est insultatio iudeorum. ubi est typus & supbia. caput ante cruce agnan-
tium & dicentium. Si filius dei descendat de cruce. Ecce plus fecit. quā illi insultando
exigebant. Plus etenim de sepulchro resurgere. quam deliquo descendere. Jam uero quanta
gloria est quod ascendit in celum. quod sedet ad dexteram patris. Sed hoc oculis nō uidemus.
quia nec pendentem in ligno uidimus. Totum hoc. fide tenemus. oculis cordis intuemur.
Hodie enī sicut audistis fr̄s dñs ihc xp̄s ascendit in celum. ascendat cū uŕo & cor nŕm.
Audiamus apostolum dicentem. Si conſurrexistis cū xp̄o. que sursum sunt querite. ubi

vi.

vii.

viii.

LATIN MS 85 1 recto
2/12/88

ante hec omnia esse futurum. Et quem sciebatis quia uenerat non soluere legem sed ad
implere. ^{cur} Quid miramini quod hodierna die descendit ad patrem? Ite ite inquit apostoli
predicite uerbum diuinum. ut impleatur in uobis ipsi promissum. quod totius mundi dominum.
uos duodecim meruistis habere magistrum. Reuersi itaque domum inierunt hodie
na die consilium apostolum constituere nouum. per traditorem illo. falsoque discipulo.
Et talem sibi dominus sorte elegit uirum. qui adnotari meruit in numero duodecim
apostolorum. Euenientes itaque fratres adhuc diem festiuitatis. orandus est ipse dominus
christe a nobis. ut nostrum aperiat calami uocis. ad predicandum uerbum diuinum sensibus
uestris. exphui diei quadragessimae festi. quicquid nostra predicatio erit lingua. aure libenti
suscipiat caritas uestra. SERMO. BEATI LEONIS. PAPE. In penthecoste

Alud fmo d' ascensioe
d' d' p' p' filia vj
q' sic d' p' No' p' comde

Hodierna dilectissimi festiuitate descensione sancti spiritus consecrata. sequitur ut
nostis solemne ieiunium. animis corporibusque curandis salubriter institutum.
deuota nobis obseruantia celebrandum. Repletis namque apostolis uirtute promissa.
et in corda eorum spiritus ueritatis ingresso. non ambigimus inter cetera sacramenta
celestis doctrine hanc spiritualis continentie disciplinam de paracleti magisterio
primitus fuisse conceptam. ut sanctificaret ieiunio mentes. conferendis sibi charismatibus
fierent aptiores. Aderat quidem christi discipulis preter hoc omnipotentis auxilium. et prin
cipibus nascentis ecclesie. tota patris filiique diuinitas. in presentia sancti spiritus preuidebat.
Sed contra instantes impetus persequentium. contra minaces fremitus impiorum. non corpo

ris fortitudine nec carnis erat saturitate certandum / cū hoc maxime hominis
interiora corrūpat. quod exteriora delectat / & tanto fiat rationalis anima purgatio:
quanto fuerit substantia carnis afflictior. Hi itaq; doctores qui exemplis & tradi-
tibus suis om̃s eccl̃e filios imbuerūt tyrocinia milicie xp̃iane sc̃is ieiuniis inchoa-
runt. ut contra spirituales nequias bellaturi abstinentie arma cāperent quibus
vitiōrum incentiua truncarent. Inuisibiles enī aduersarij & incorporeales hostes.
non erunt contra nos ualidi. si nullis carnalibus desideriis fuerimus immersi. Cupi-
ditas quidem nocendi intemptatore p̃petua est. sed meritis atq; inefficax erit. si
nihil in nob̃ unde contra nos pugnet inuenerit. Ius autē hęc flagelli carne
circū datus. & in isto mortis corpore constitutus. enā qui multū ualdeq; p̃fecit.
ita iam de sua securus sit uita. ut ab omni se inlecebrariū periculo credat alienū.
Videt licet sc̃is suis cotidianam grām diuina uictoria. non aufert tamen ma-
teriam dimicandi. quia & hoc ipsū de misericordia p̃tegentis est. qđ nature muta-
bili nede confecto prelio superbiret. semp̃ uoluit cē qđ uinceret. Igitur post scē-
lericie dies quos in honorem dñi amotus resurgens. ac deinde in celos ascen-

Lotus 175 25 fol. 4 verso
2.12.76

174

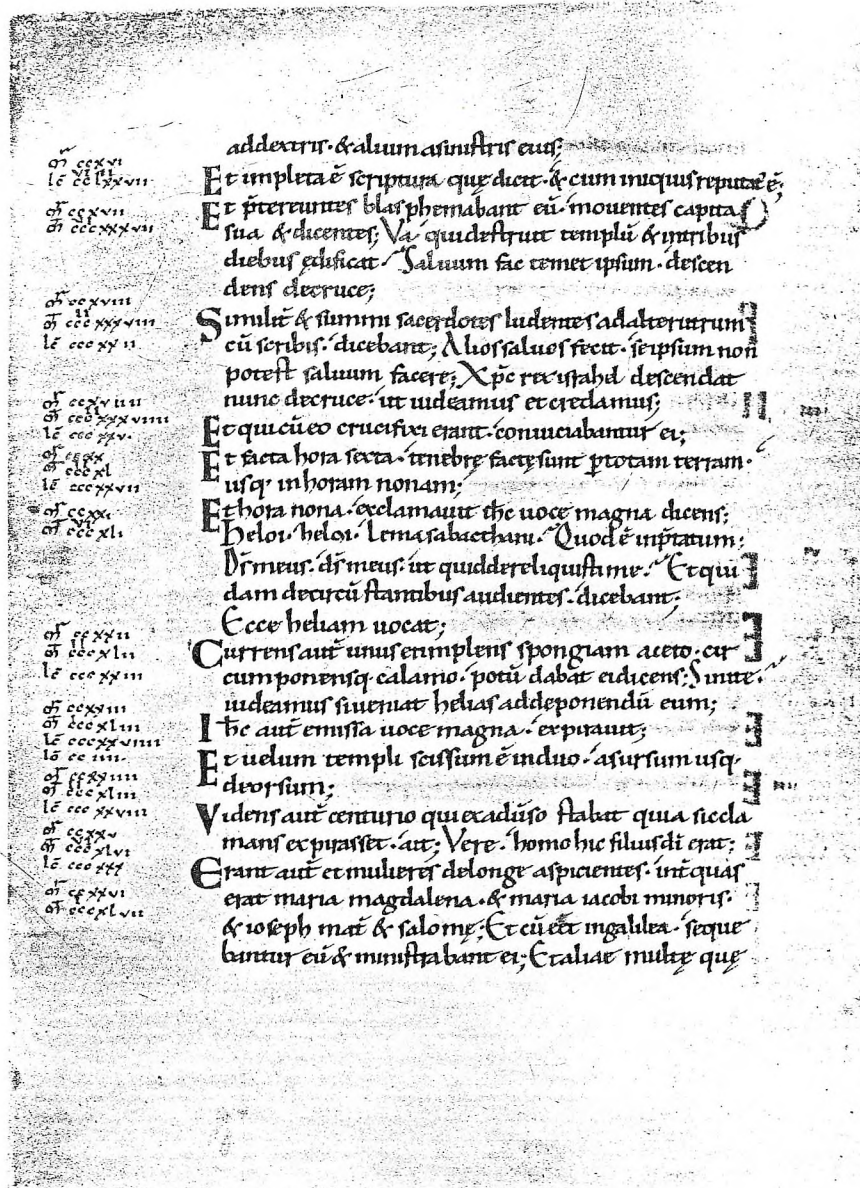
2.12.76

6
et qui denuntiato sibi dñi turbabantur abscessu. ad eterna gaudia honoris sui
incitantur augmento. Si diligereis me inquit gauderens quia uado ad patrem.
hoc est si perfecta scientia uideretis quid uobis gratie conferatur per hoc quod ex deo patre
gentus. etiam ex homine matre sum ritus. quid dñs eternæ. unus uolucere mor-
tali. quod uisibile me inuisibilis prebui. quod formam serui informis dei sempiternus
accepi. gauderens quia uado ad patrem. Uobis ^{enim} autem prestatur ascensio hec. et super omnes celos
ad patris dexteram collocanda uera in me humilitas eleuatur. Ego autem quod hoc sum cum patre
quod pater est. in diuinitate cum genitore permaneo. et sic ab illo ad uos ueniens non recedo. quem
admodum et uos ad illu rediens non relinquo. Gaudete ergo quia uado ad patrem. quia pater
maior me est. Unum enim uos in. et factus sum filius hominis. ut uos filii dei esse possitis. Unde
licet unus in utroque sum. tamen quo uobis conformor. pater sum minor. quo autem a patre non diuor.
etiam ipse maior me sum. Natura itaque que minor est patri. uadat ad patrem. et ibi sit caro.
ubi semper est uerbum. et una ecclesie catholice fides. que secundum humanitatem non diffidit minor. secundum
deitatem credat equalem. Contemnat ergo diuini heretice impietatis uana et ceca uersutia.
que sibi huius sententie secula interpretatione blanditur. ac dicente domino. omnia que habet
pater meum non intellegit se patri demerere quicquid audet filio denegare. et ita in his que
humana sunt desipit. ut putet quod ideo unigenito patri. Adfuerunt. quia nostra suscepit.
Non minuit in deo misericordia potestatem. nec dilecte reconciliationis creature. sempiternæ gratie.
que habet pater. habet filius. et que habet pater et filius. habet et spiritus sanctus. quia tota trinitas deus

unus est. Hanc autē fidem non terrena sapientia repperit. nec opinio humana
persuasit. s; ipse unigenitus docuit. ipse sp̄s sc̄s instituit. de quo nihil ē alit̄ quā
de patre & filio sentiendum. q̄a licet n̄ sit pat̄. n̄ sit filius. non tam ē a patre filio q; di
uisus. & sicut p̄p̄riā habet unitatē p̄sonā. ita unā habet in patris & filii deitate

N substantiam. om̄ia implentē. om̄ia continētē. & cū patre & filio unū n̄sā moderantē.
Nolle credo uos h̄s que sit ratio. quod uenerabile. **ITEM SERMO. Vnde sup̄**
hanc pentecosten diem non minore leticia celebramus. quā sc̄m pascha curauim⁹
celebrare. & quod eādē deuotione hui⁹ solemnitatis obseruantia decurrimus.
sic illius obsequia festiuitatis impleuimus; Tunc enī sicut modo fecimus ieiunium.
sabbato uigilias celebrauimus. orationibus p̄noctantes institimus. unde necesse est
ut simili obseruatione leticiā consequamur. Cū leticia plane conuulsus; Tunc
enī ab inferis resurgētē suscepimus saluatōrē. modo autē sp̄m sc̄m expectamus
eccl̄is; tunc anxii uel solliciti xp̄i p̄cabamur aduentū. modo t̄p̄idi uel ieiuni.
paradisi desideramus aduentū. In om̄ibus enī d̄s saluti p̄uidet humane; Tunc enī
nobis ad resurgendum tartara saluator aperuit. modo nobis ad regnandū parat

Latm 17s 85 for 6 recto
212/88

No. 172. GOSPELS (German): PAGE OF TEXT, f. 18 b. Cent. xi.

M. R. James, A Descriptive Catalogue of the Latin Mss. in the
 J. R. Lib. at Manchester 2. (1921)

124r
& resurgere a mortuis die tertia. & predicari
in nomine eius penitentiam. & remissionem pecca-
torum in omnes gentes. Incipientibus ab hieroso-
lyma; Vos autem estis testes horum; Et ego
mittam promissum patris mei in uos; Vos autem sede-
te in ciuitate. quoad usque induamini uirtute
ex alto; Et duxit aut eos foras in bethaniam. &
elevatorum manibus suis benedixit eis; Et factum
est dum benediceret illis. recessit ab eis & ferebatur
in celum; Et ipsi adorantes regressi sunt in hie-
rusalem cum gaudio magno. & erant semper in templo.
laudantes & benedicentes dominum; Amen;

**EVANGELIUM SECUNDUM
LUCAM EXPLICIT;
INCIPIT ARGUMENTUM
SECUNDUM IOHANNEM:**

id est iohannes euangelista eius ex
discipulis dei. qui uirgo electus ad
est. que de nuptiis uolente nubere
uocauit de; Cui uirginitas in hoc
duplex testimonium in euangelio datur quod
& preteris dilectis ad deum dicitur; Et huius matre